

Hírmondó

Zánka

Zánka Község Önkormányzatának lapja

Befagyott a Balaton! 2., 3., 28. oldal

Iratkozzunk be a könyvtárba! 10. oldal

Interjú Szabó Péterrel és Szentgrótiné Hajnalkával 22-23. oldal

Tél az óvodában 10. oldal

Választási információk 3. oldal

Írország történelme 17. oldal

Szűrővizsgálatok 4. oldal

Strandrendelet 21. oldal

Búcsúzik a Nőklub 12. oldal

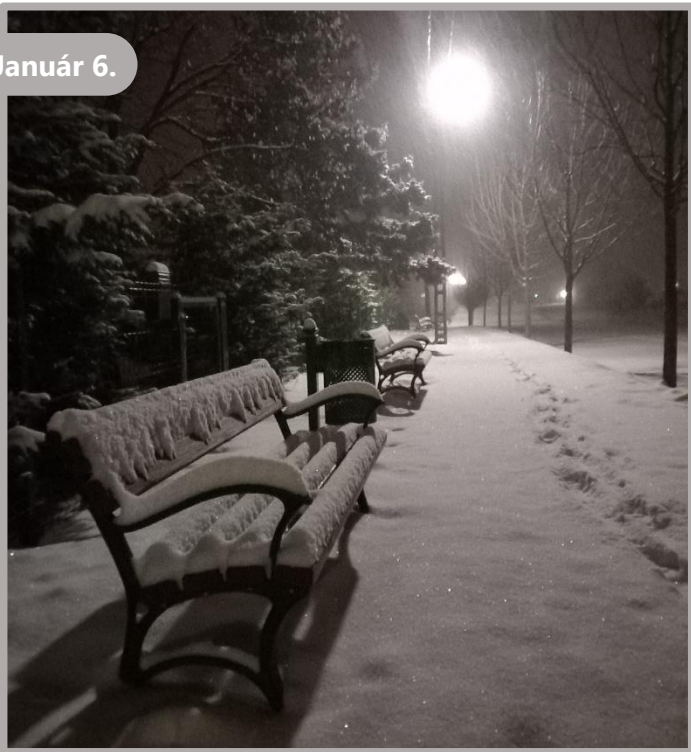
A tulipán 24. oldal

Hírmondójavítás

Január 6.

Indul a zánkai Mikulás

Főszerkesztői beköszönő

Kedves Zánkaiak, kedves Újságolvasók!

Talán észrevették, hogy előző számunkba hiba csúszott. Úgy döntöttünk, hogy a legegyszerűbb módja a korrekciónak az, ha egy bekezdést egy etikettel átragasztunk.

Igen ám, de 600 példány átragasztása időigényes feladat, ráadásul karácsony előtt jó volna mielőbb kivinni az újságokat is. Ahol a szükség, ott a segítség: a polgármesteri hivatal munkatársai segítségével, kalákában, jó hangulatban egy szűk óra alatt mind a 600 példány helyreigazított, a településüzemeltetés dolgozói pedig azonnal vihették és elkezdhették terjeszteni. Köszönet mindenkinek a gyors és áldozatos munkáért!

A meghitt karácsonyi programok után az újév is tartogatott meglepetéseket. Szilveszter éjjelén eleredt a várva várt hó, január második hetében pedig hamisítatlan és rég nem látott tél köszöntött be, 20 centinél is vastagabb hótakaróval, többször visszatérő havazással és kemény fagyokkal. És 9 év után újra csodában volt részünk: befagyott a Balaton! Nemcsak, hogy összefüggő jégpáncél alakult ki, de elég vastag is volt, hogy engedélyezzék a korcsolyázást. Az önkormányzat a vízrendészettel együttműködve az északi parton az elsők között nyitotta meg vízpartját a téli sportok kedvelői előtt. Augusztus óta nem látott nyüzsgés vette kezdetét. Élvezzük ki az ilyen pillanatokot, ki tudja, mikor lesz legközelebb hasonló.

De, hogy előre is tekintsünk: lesz áprilisban országgyűlési választás, ahol szavazhatunk, hogy ki képviseljen bennünket a parlamentben. Kérek minden olvasót: menjen el, és tegye le a voksát a neki szimpatikus párt és jelölt mellett, éljen a szavazójogával! Tegyük április 12-ét a demokrácia ünnepévé.

A következő számunk a választás után jelenik meg.

Mózses Krisztián
főszerkesztő

Önkormányzati hírek

Közvilágítás-korszerűsítés. A Versenyképes Járások és a Magyar Falu programok kiírásán is nyert a község pályázata, így összesen több mint 28 millió forint vissza nem térítendő támogatást kap a település. Ebből újul meg teljes egészében Zánka közvilágítása, energiatakarékos és jobb fényerejű, ledes lámpatestekre cserélik majd az utcai lámpákat.

Helyet keresünk 16 lámpatestnek! Az önkormányzat a pályázat révén lehetőséget kapott 16 további ledes lámpatest elhelyezésére, ahol a műszaki feltételek is adottak. Várjuk a lakók véleményét, melyik utcákban lenne legnagyobb szükség rájuk. Javaslatokat a polgarmester@zankaph.hu címre küldhetik.

Ingyenes tulajdonba vétel. Az önkormányzat decemberben átvette a Magyar Nemzeti Vagyonkezelőtől az Árnyas utcai volt postásüdülő, a Fő utcai régi postaépület és egy Kossuth utcai lakóház tulajdonjogát.

Tél. 9 év után idén befagyott a Balaton, az önkormányzat a vízirendszettel együttműködve engedélyezte a jég használatát, amíg azt az időjárás lehetővé tette, sőt a hétvégére még Jeges partyt is szervezett a Faluház. Pénteken és szombaton is megtelt a strandparkoló, több száz ember nézte meg a ritka tüneményt. A télies időjárás miatt hóeltakarításra is szükség volt, ezt az önkormányzat végezte az általa kezelt utakon. Fontos információ, hogy az ingatlanok előtti járdaszakaszok tisztántartása, csúszásmentesítése az ingatlantulajdonosok feladata. Továbbá kérés a lakossághoz, hogy ilyen esetekben az autókkal lehetőség szerint a kertben parkoljanak, hogy elférjen a hókotró az utcákban.

Fakivágás. A strandon ultrahangos vizsgálat nyomán szükségessé vált néhány fa kivágása. A munkákat január folyamán elvégezték, a fák pótlásáról az önkormányzat gondoskodott.

Új alkalmazottak. Ahogy korábban írtuk, az önkormányzat szociális feladatokat ellátó munkatársa viseli január 1-től a falugondnok címet –

feladatai gyakorlatilag változatlanul szociális területről kerülnek ki. Az önkormányzat megköszöni a nyugdíjba vonuló Rózner Judit munkáját, akinek a feladatkörét Pataki Éva veszi át.

A Faluházban a rendezvényszervező-asszisztensi feladatokat ezentúl Turgonyi Réka végzi majd – vele rövid interjúkat a 26. oldalon olvashatják. Az ő feladata a programok lebonyolításának elősegítése és a ház rendben tartása.

Zánka Facebook-oldal. Az elmúlt hónapban, a téli időjárással és a tó befagyásával kapcsolatos hírek miatt több mint 160 ezer megtekintést regisztrált Zánka Facebook-oldala. Ez azt jelenti, hogy körülbelül 40 ezer emberhez jutott el az oldalnak valamelyik posztja, ezek közül kiemelkedett a hóesés utáni, időskorúakat megszólító felhívás – a falugondnok által nyújtott segítségről – és a korcsolyázást lehetővé tevő közlemény. Mindkettő egyenként körülbelül 20 ezer megtekintést regisztrált. Javasoljuk minden zánkainak, hogy kövesse be az oldalt! www.facebook.com/zanka.balaton

Választási információk

2026. április 12-én 6 és 19 óra között országgyűlési választásokat tartanak Magyarországon. Ekkor szavazhatunk országos egyéni választókerületünk (Veszprém 02. számú oevk) országgyűlési képviselőjelöltjére és a pártok listáira.

Február 20-ig kell kapnia minden lakónak értesítést a névjegyzékbe való felvételről. Ha nem kap, forduljon a jegyzőhöz.

Szavazáshoz szükséges okmány: lakcímkártya ÉS érvényes személyi igazolvány vagy útlevél vagy jogosítvány.

Mozgóurnát igényelni személyesen április 10-éig, de online április 12-éig, tehát a szavazás napján is lehet.

Átjelentkezni április 2-án 16 óráig lehet (külképviselőre, vagy lakcímtól eltérő szavazókerbe lehet átjelentkezni).

A zánkai szavazóker: Faluház (Rákóczi u. 32.).

A szavazás zánkai eredményeit következő, áprilisi lapszámunkban is olvashatják majd.

Szűrővizsgálataink a háziorvosi rendelőben

A háziorvosi szolgálatok által végzett egészségügyi tevékenységek hatékonyságának javítása kulcsfontosságú, hiszen mi háziorvosok tudunk a legtöbbet tenni annak érdekében, hogy Magyarország lakosságának az egészségügyi állapotában végre javulás álljon be. A szív-érrendszeri és ezek rizikófaktorainak számító egyéb betegségek (magasvérnyomás-betegség, elhízás, cukorbetegség, a magas vérzsír és húgysavszint) előfordulásában sajnos nagyon rossz helyen áll hazánk. Emellett a daganatos betegségek okozta halálozás is igen magas Magyarországon, pedig számos daganatos betegség gyógyítható, ha időben felfedezik erre alkalmas szűrővizsgálatokkal. A háziorvosi szolgálatok által végzett egészségügyi tevékenységek hatékonyságának javítása, így a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében országosan egységes indikátorrendszer kidolgozására került sor. Ez alapján keressük fel a betegeinket, erről szeretném tájékoztatni az olvasókat – aki magára ismer valamelyik pontban, önállóan, már megkeresésünk előtt is felkeresheti rendelőnket!

Influenza elleni védőoltás. Célunk, hogy minden évben a praxisba bejelentkezett 60 év feletti betegek minél nagyobb arányban kapjanak védőoltást. Az influenzafertőzés lefolyásának, így az influenzajárvány enyhítése és a súlyos, akár halálos szövődmények kialakulásának csökkentése érdekében – különösen 60 éves kor felett, vagy társbetegségek (mint pl. szív-érrendszeri, tüdő-, vagy daganatos betegség) fennállása esetén – javasoljuk az influenza elleni védőoltás felvételét. Az oltásellenesek által hangoztatott extrém ritka oltási reakciók, szövődmények kockázata messze-messze elmarad az oltás egyéni és társadalmi (populációs) előnyeihez képest!

Mammográfia (mellrákszűrés). Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett 45-65 év közötti nők közül minél többen megjelenjenek kétévente

mammográfiai szűrővizsgálaton. A mellrák a leggyakoribb daganatos betegség a magyar nők körében, évente mintegy 7500–8500 új esetet diagnosztizálnak, és a betegek 70–80%-a sikeresen kezelhető korai felismeréssel. A 45–65 év közötti nők kétévente ingyenes, névre szóló meghívásos mammográfiaszűrésre jogosultak. Bár a gyógyítás eredményes, a halálozási arány sajnos magas (Európában hazánkban a legmagasabb), ezért a korai szűrés kulcsfontosságú. A melldaganat korai stádiumban jól kimutatható egyszerű mammográfiaszűréssel és ebben a stádiumban jól kezelhető, sőt gyógyítható. A mammográfiaszűrés teljesen veszélytelen (minden más híresztelés egyszerű hazugság).

Szív-érrendszeri szűrővizsgálatok. Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett 40–64 éves biztosítottak közül évente legalább egyszer minél többen megjelenjenek a háziorvosi rendelőben szív-érrendszeri kockázatfelmérésen. A szívinfarktust és agyi infarktust (stroke) okozó plakkok 10–20 év alatt alakulnak ki attól függően, hogy a beteg milyen genetikai adottságokat örökölt, illetve milyen életformát él, milyen rizikófaktorai vannak – testmozgás, dohányzás, elhízás, vérzsírok (koleszterinszint), húgysavszint, cukorbetegség, magasvérnyomás betegség, stressz-szorongás. Mivel statisztikailag 50 év felett kezd meredeken emelkedni a szív- és agyi infarktusok előfordulása, így érthető, hogy a megelőzés céljából a 40–64 év közötti embereknél érdemes elvégezni a szív-érrendszeri rizikófelmérést. Egészséges, panaszmentes embereknél 21 éves kortól kétévente, 40 éves kortól évente javasolt háziorvosi és laborvizsgálat. Ennél gyakrabban is indokolt lehet, ha olyan ismert betegség áll fenn, vagy rendszeresen bizonyos gyógyszereket szed a beteg.

Magasvérnyomás-betegek gondozása (40–69 év között). Célunk, hogy a szív-érrendszeri szűrővizsgálaton magas vérnyomással kiszűrt 40–69 év közötti betegek szedjék a vérnyomásgyógyszerüket, vagyis a felírt gyógyszert váltsák is ki a patikában. A magasvérnyomás-betegség szűrése és gondozása azért fontos, mert népbetegség, vagyis nagyon magas az előfordulása. Mivel fokozatosan (nem hirtelen) alakul ki, alkalmazkodik hozzá az

érrendszer, az egész szervezetünk, így gyakorlatilag semmilyen panaszt nem okoz a betegnek, viszont a nagy nyomás egy állandó stressz az érfalnak, ami így évek alatt súlyos betegségek okozója lehet (szívinfarktus, agyi infarktus, agyvérzés). A cél, hogy a nyugalmi vérnyomás 140/90 Hgmm alatt, sőt ideális esetben 130/85 Hgmm, vagy az alatt legyen.

Magasvérnyomás-betegek gondozása (vesefunkció-ellenőrzéssel). Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett magasvérnyomás-betegeinknek évente legalább egyszer laborvizsgálattal vesefunkció-ellenőrzés (eGFR) történjen. A magas vérnyomás nagyon korán károsítja a veséket, ami viszont egy fontos vérnyomás-szabályozó szervünk. A károsodás következtében a vérnyomás tovább emelkedik, a betegség súlyosbodik és egy ördögi kör alakul ki, aminek a végén a vérnyomást már nagyon nehéz, sokszor szinte lehetetlen rendezni – a magas vérnyomás renálisan (vagyis a vese miatt) fixálódik.

Vérzsír- és húgysavvizsgálat magasvérnyomás-és/vagy cukorbetegéknél. Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett cukorbetegségben és/vagy magasvérnyomás-betegségben szenvedő betegeinknek évente legalább egyszer laborvizsgálattal vérzsírszint- és húgysavszint-meghatározás történjen. Emellett az is fontos, hogy a cukorbeteg, illetve a magasvérnyomás-betegek szedjék a felírt gyógyszereiket, vagyis váltsák is ki a patikában. A vérzsír (elsősorban a koleszterin) magas szintje semmilyen panaszt nem okoz a betegeknek, viszont lerakódik az erek falában. Ezek a plakkok szűkületet okozhatnak, illetve a véráramlás okozta plakk sérülése vérrögképződést, érelzáródást, vagyis infarktust okozhat (szívinfarktus, agyi infarktus, végtagi érszűkület okozta fekélyek, elhalások). Gyógyszeres kezeléssel ezeknek a plakkoknak a kialakulása, illetve növekedése, valamint a vérrögképződés is megakadályozható! A magas húgysavszint okozta legismertebb betegség a köszvény. Nem mindenkinél alakul ki ez a betegség, azt viszont tudjuk, hogy a húgysav 360 mmol/l feletti koncentrációban 37 °C-on (vagyis a testünk hőmérsékletén) kicsapódik, és ezek a kicsapódott hegyes húgysav kristályok az érrendszerben keringve felsértik az erek belső falát. Ez teszi önálló szív-

érrendszeri rizikófaktorrá, ezért fontos normalizálni a húgysav szintet. Filléres gyógyszer, a Milurit gyakorlatilag teljesen veszélytelen a mellékhatások tekintetében.

Szívkoszorúér-betegek gyógyszeres kezelése. Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett betegek közül a szívinfarktuson és/vagy szívkoszorúér-bypass műtéten és/vagy szívkatéteres tágításon (stent-behelyezésen) átesett betegek szedjenek pulzuscsökkentő (β -blokkoló) gyógyszert, vagyis a felírt gyógyszert váltsák is ki a patikában. A pulzuscsökkentő gyógyszer javítja a koszorúerek keringését, a szívizomsejtek anyagcseréjét, így megakadályozza a szívizom károsodását.

Cukorbeteg gondozása és vesefunkciójának ellenőrzése. Célunk, hogy a praxisba bejelentkezett cukorbetegéinknek évente legalább egyszer laborvizsgálattal hemoglobin A1C (HgbA1C) és vizeletfehérje-meghatározás (vizelet albumin-kreatinin arány) történjen. A HgbA1C körülbelül 3 hónap átlagos vércukorértékét mutatja meg, vagyis gondozás szempontjából sokkal informatívabb, mint az éhgyomri vércukorérték. A cukorbetegség viszonylag korán elkezd károsítani a veséket, aminek a korai, nagyon érzékeny kimutatására alkalmas a vizeletfehérje-vizsgálat.

Antibiotikus kezelés (felnőttek). Célunk az, hogy csökkentsük a felesleges antibiotikumfogyasztást. Az antibiotikum csak a baktériumokra hat, vírusokra hatástalan. A fertőző betegségek jelentős részét vírusok okozzák, ennek ellenére nagyon sok antibiotikum fogy feleslegesen, ami baktériumrezisztenciák kialakulását segíti elő. (Vagyis olyan baktériumtörzsek kiszелеktálódását, amik ellenállnak az antibiotikumnak, így olyan fertőzéseket képesek okozni, amik csak nagyon széles spektrumú, a szervezetet megterhelő, „erős” antibiotikumokkal kezelhetők.)

Mindezek mellett egyéb betegségek, legfőképpen daganatos (elsősorban vastagbél, prosztatata, tüdő, pajzsmirigy, vese-hólyag), endokrin (pajzsmirigy), mozgásszervi (porckopások, reumás betegségek) és pszichiátriai (demencia, depresszió) betegségek szűrését is végezzük.

dr. Oláh Kálmán, háziorvos

Baktériumok az egészségünkért

Ha azt halljuk baktérium, többnyire valamilyen szabad szemmel láthatatlan, betegséget okozó mikroorganizmusra gondolunk. De az igazság az, hogy testünkben létezik egy olyan világ, ahol baktériumok milliárdjai élnek együtt gombákkal, vírusokkal és éppen az egészségünk szolgálatában állnak, ha megfelelően bánunk velük. Ezt a „közösséget” nevezzük mikrobiomnak, amelynek nagy része a bélrendszerünkben található. Ahogyan testünket is, úgy ezeket a jótékony baktériumokat is megfelelő módon kell táplálni ahhoz, hogy jó hatással lehessenek egészségünkre. Ma az orvostudomány egyik legkutatottabb területe ez, ugyanis bélrendszerünk állapota rengeteg mindenre kihatással van. A mikrobiom vizsgálatának célja, hogy megértsék a szakemberek, hogy hogyan is hatnak ezek a mikroorganizmusok az egészségünkre, hogyan függenek össze egyes betegségekkel, és ezek mentén új terápiás módszereket tudjanak kidolgozni.

De mire is hatnak ezek a baktériumok? Többek között az immunrendszer működésére, gyulladásos folyamatok szabályozására, hormonális folyamatokon keresztül a hangulatunkra, de ami dietetikai szempontból érdekesebb, az a vércukor- és koleszterinszint, valamint az étvágyunk szabályozása, megfelelő anyagcsere és emésztés, ezáltal a testsúly kontrollálása. Ahhoz, hogy tudjuk hogyan is szükséges táplálni ezeket a baktériumokat, értenünk kell, miként működnek.

Szervezetünk a szénhidrátok egy részét, a saját maga által termelt emésztőenzimek segítségével sem tudja lebontani, ezeket nevezzük élelmi rostoknak. Itt lépnek a képbe a baktériumok, amik erjesztés útján hasznos anyagokat termelnek, „kommunikálnak” testünk többi részével, így kifejtve a jótékony hatásukat. Egy korábbi cikkben már volt szó a rostokról és azok szerepéről, azonban fontos

megemlíteni azt is, hogy a túlzott, vagy hirtelen megemelt rostbevitel kellemetlen panaszokkal járhat, hiszen az erjesztés folyamán gáz is képződik. A fokozatosan emelt és jól megválogatott rostbevitelhez alkalmazkodik a szervezetünk. Ha baktériumainkat nem tápláljuk megfelelőképpen, mennyiségük csökkenhet, minőségük változhat, és ennek az egyensúlynak a felborulása számos betegség forrása lehet. Mivel minden ember más, így nincs egységes, optimálisnak nevezhető mikrobiom, ezáltal a problémák kezelése is sokkal nagyobb kihívást jelent. De most, hogy látjuk mennyire is fontos a bélrendszerünk egészsége, beszéljünk arról, hogy mit is szükséges fogyasztani ehhez, figyelembe véve a szezonalitást.

A már korábban említett napi legalább 40-50 dkg zöldség-gyümölcs fogyasztása elengedhetetlen. Mivel jelenleg nem bővelkedünk friss kerti zöldségekben így néhány példát szeretnék hozni arra, hogyan is oldható ez meg a téli hónapokban. Kiváló prebiotikus élelmiszereink például a hagymafélék, amelyek a magyar konyha nélkülözhetetlen alapanyagai, vagy a hüvelyesek, melyekből bármikor készíthető főzelék (bab, lencse, vöröslencse, sárgaborsó). Aki nyitottabb a változtatásra, a sűrítésnél a liszt egy részét kiválthatja zablisztre, hiszen a zabpehely is remek forrás a baktériumok számára. Ezt fogyaszthatjuk még zabkásaként, élőflórás joghurttal, esetleg fagyasztott erdei gyümölcsökkel, de használhatjuk akár panírozáshoz is. Ha rizst készítünk, szintén egy részét kiválthatjuk kölessel, vagy rakott ételt is készíthetünk belőle. Húsos, ragus ételeinket készítsük minél több zöldséggel, sárgarépával, petrezselyemgyökérrel, zellerrel. Burgonyapüré készítésekor pedig a burgonya egy részét pótolhatjuk csicsókával, ami szintén az egyik legjobb prebiotikus élelmiszerünk. Fogyasszuk ezeket változatosan!

Bartalos Zsófia
dietetikus

Advent és félévzárás a Bozzayban

Német tanulmányi versenyek. Az idei tanévben „Tiere auf dem Bauernhof” témában hirdette meg a Zánkai Német Nemzetiségi Önkormányzat a már hagyományossá vált őszi pályázatát. A versenyen az 1–8. osztályos tanulók közül valamennyi

korosztály eltérő feladatokkal mérhette meg magát. Az 1–2. osztályosoknak rajzot kellett készíteniük a témában; a 3–4. osztályosok szintén rajzoltak, de az állatokat feliratozniuk is kellett németül; az 5–6. osztályosok lapbookot vagy makettet készítettek a témában; a 7–8. osztályosoknak pedig PowerPoint-bemutatót kellett összeállítaniuk.

A verseny döntőjére december 2-án került sor iskolánkban. Az eseményen tiszteletét tette Hudi Katalin, a Veszprém Vármegyei Német Nemzetiségi Önkormányzat vezetője, aki a zsűri munkájában is részt vett. A délután folyamán az ovisokat is köszönthettük, akik Steierlein Luca és Fehér Fatima óvónők vezetésével színes műsort adtak elő. A 3. osztályosok, valamint az énekkar „Vogelhochzeit”, illetve „Die kleine rote Henne” című mesedarabot mutatták be. Ezt követően a 7–8. osztályos tanulók mutatták be tartalmas és igényes prezentációikat. Majd a zsűri értékelt az elkészült műveket és a bemutatott előadásokat. Nem volt könnyű dolguk, hiszen számos ötletes, igényesen kidolgozott és valóban értékes munka született. Gratulálunk valamennyi helyezettnek és résztvevőnek!

Tanulóink körében minden tanévben igen nagy népszerűségnek örvend az országos HEBE német projektverseny. 2025 novemberében 34 tanuló nevezett be 2-3 fős csoportban a „Großstädte in den DACH-Ländern” versenyre A1 és A2 nyelvi szinten. Izgalmas és kreatív feladatokon keresztül ismerték meg Németország, Ausztria, Svájc és Liechtenstein nagyvárosait. A projektek elkészítéséhez pedig igencsak meg kellett mozgatni a fantáziájukat: készítettek többek között könyvjelzőket, híres látnivalókról maketteket, a Berlini Állatkertbe invitáló

plakátokat és a fővárost széleskörűen bemutató prezentációkat. A versenyre fordított idejük és befektetett munkájuk meghozta a gyümölcsét, mert nagy örömeinkre több csapat is dobogós helyen végzett. Sikereik további lendületet adtak nekik, így többen már a következő versenyre is beneveztek, hogy megmérettessék magukat. Nagyon büszkék vagyunk tanulóinkra.

Előadások. November végén tartottuk iskolánkban a nyílt órákat. Sok érdeklődő szülő érkezett, hogy megtekintse a gyermekeik osztályaiban zajló tanulmányi munkát. Diákönkormányzatunk szervezésében november 26-án délután a Flashdance című filmet nézhették meg diákjaink filmklub keretén belül.

Vókó László iskolánk visszatérő vendégeként, a révfülöpi MCC megbízásából nagyon érdekes, saját fotóival színesített előadást tartott 3-8. osztályos tanulóinknak erdeink-vizeink állatairól. Az előadás után, december elején a zánkai és a révfülöpi iskola 30-30 tanulója 5 fős csapatokban, az előadáson elhangzottakból összeállított totó segítségével mérte össze tudását. A nagyon szoros végeredmény arról árulkodott, hogy minden csapat jól felkészült és magas színvonalon teljesített. Mindkét iskola értékes ajándékokkal, természettudományos könyvekkel, madáreleséggel térhetett haza.

Az alsó tagozatos tanulóink 2025. december 8-án a Faluházban tekinthették meg a Kabóca Bábszínház előadását „Leszállt az ég” címmel. Az előadás most is színvonalas volt mind a díszlet, mind a színészi játék tekintetében. A gyerekek lelkesen vettek részt az interaktív feladatokban.

A hetedik osztály egy különleges programon vett részt december 9-én. A budapesti Edu&Fun Digitális Élményközpontban 3 órás alkotópedagógiai foglalkozás keretén belül a STEM, műszaki területekhez köthető pályaválasztási orientációs műhelyfoglalkozásra került sor. Az Apollo 13 film történetéhez hasonlóan a mi tanulóink is, mint űrhajósok a Marson rekedtek, és egy meghibásodás miatt az oxigénkészletük már csak 3 órára volt elegendő. Ahhoz, hogy a tartaléktartályért el tudjanak menni, össze kellett szerelniük egy marsjáró Rovert, Fantasztikus csapatmunkával és meglepően jó műszaki érzékkel mindenkinek sikerült a

feladatokat végrehajtani, miközben észre sem vették, hogy milyen új technológiai kihívásokkal találták magukat szemben. 2D és 3D tervezés, 3D nyomtatás, továbbá programozási, elektronikai, és robotikai ismeretekre tettek szert. Bepillanthattak abba, milyen kompetenciákra lesz szükségük a jövőben a rohamosan fejlődő technológiákat alkalmazó világunkban.

Advent. Az adventi időszak az iskolában is a csendes várakozás, az egymásra figyelés és a közös készülődés ideje.

December 5-én délelőtt az alsó tagozatosok a Faluházban tekintették meg a Mikulásváró ünnepséget. Nagy izgalommal sétáltak át a műsorra. Természetesen előtte mindenki kikészítette a cipőjét, amelyeket visszatérve az iskolába, finomságokkal megtömve találtak az osztályokban. Örömmel bontogatták és újságolták mennyi mindent hozott nekik a Mikulás!

Délután adventi kézműves foglalkozásra várta a Szülői Munkaközösség a tanulókat. Az iskola aprajánagyja lelkesen készítette a szülők segítségével a különféle karácsonyi díszeket: képeslapokat, karácsonyi csörgőket, kis csengettyűs harangot, papírcsillagot. Festhettek még levegőn száradó gyurmából készült díszeket is. Jó hangulatban telt a délután.

December 7-én a Faluház előtt, az iskolások műsorát követően felgyulladt az adventi koszorú 2. gyertyája, a remény gyertyája. A gyerekek kisvonatozhattak, megkereshették az elhagyott csomagokat. Forró tea és forralt bor, valamint süti és zsíros kenyér várta a megjelenteket. December 12-én, a zánkai adventi ablakkereső játékkal összekötve a Szülői Munkaközösség szervezésében adventi vásárt tartottunk iskolánkban. Az érdeklődők a szülők, nagyszülők által készített csodás ajándéktárgyak (koszorúk, karácsonyfadíszek, világító üvegek, mécsesstartók, nyakláncok, táskák, kulcstartók, manók stb.) közül válogathattak. A vásárban befolyt összeget a gyerekekre, iskolai programokra fordítja a Szülői Munkaközösség. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik felajánlásaikkal és vásárlásaikkal segítették ezt a nemes ügyet.

Diákönkormányzatunk a Zánkai Református Egyházközséggel közösen idén is megszervezte az adventi adománygyűjtést az iskolában. Az előző évhez hasonlóan rengeteg felajánlás érkezett.

Az adventi időszakhoz köthető hagyományainkhoz tartozik iskolánk Hókirálylány és Hókirályfi választása. Idén is nagy lelkesedéssel vették kezükbe az alsó tagozatos diákok a szavazólapokat, hogy leadják voksukat a kis elsős diáktársaikra. Nagy örömmel koronáztuk meg Baracska Ida Hókirálylányt és Tóth Botond Hókirályfit. Ezután a gyerekek közösen feldíszítették az iskola karácsonyfáját. Minden osztály kézzel készített díszekkel érkezett erre az eseményre, amely meghitt hangulatot varázsolt az iskola falai közé. A fadíszítés élménye tovább erősítette az advent üzenetét: az összetartozást, a figyelmeséget és az egymás iránti tiszteletet, szeretetet.

2025. december 19. Az év utolsó és egyben az egyik legjobban várt és legmeghatóbb napja a téli szünet előtt. A gyönyörűen feldíszített osztályterekben mindenki az ünnepre hangolódott. Az osztályszintű programok után kezdetét vette a közös karácsonyi műsor, amelyben minden osztály képviseltette magát. Az elsősök és a másodikosok verset mondtak, akiket Enikő és Szilvi néni, valamint Tibor bácsi készített fel erre az alkalomra. A harmadikosok Nóra néni vezényletével dalokkal készültek, a negyedikes lányok a felsős színjátszó csoport műsorában szerepeltek. Az egyes produkciók között Nóra néni tanítványai, Baracska Mór, Kartaly Lili és Resze Zsanna zongoráztak. A drámások „Utazás a karácsony körül” címmel zenés-táncos darabot adtak elő. A reptéren a véletlen összehozott ismeretleneket, akik igazi karácsonyt varázsoltak maguknak a várakozás ideje alatt. A szívmengető műsort Viol néni állította össze. A műsor zárásaként Éva néni fizika szakköröse látványos kísérletekkel kápráztatták el a nézőközönséget, majd Lajos bácsi ünnepi jókívánságai zárták a délelőttöt. Köszönjük a szereplőknek és a felkészítőknek a színvonalas műsort, amelynek egy részét tanulóink a Falukarácsonyon is nagy sikerrel adták elő.

Január. A téli szünet után ismét beindult az élet az iskolában. Január 12-én Viol néni szervezésében 49 felső tagozatos diákkal a Veszprémi Petőfi Színházban jártunk. A Holt költők társasága című

darabot tekintettük meg. Az előadás és a történet nagy hatással volt tanulóinkra, különösen a „carpe diem” szemlélet, mely arra buzdít, hogy használjuk ki a jelen pillanatot és minden lehetőséget!

Ebben a tanévben is méltó módon emlékeztünk meg a magyar történelem egyik legméltatlanabb eseményéről, a 80 évvel ezelőtt történt magyarországi németek kitelepítésének történéseiről, okairól és következményeiről január 19-én. Az ünnepi műsor elején Ildikó néni felidézte és segítette megérteni azokat a történelmi eseményeket, amelyek a német származású, kettős identitástudattal rendelkező állampolgárok kitelepítéséhez vezettek. A tanulók nagy átérzéssel, magyar és német nyelvű versekkel, visszaemlékezésekkel, tisztelegtek az események emléke előtt.

Január 30-án az alsó tagozatosok régi jó bozzays hagyományunknak megfelelően „versünneppel” zárták az első félévet. Viol néni és a felső tagozatosok a magyar kultúra napja alkalmából készített rádiós műsorának meghallgatása után, a műsor végén együtt énekeltek a Himnuszt Rúzsa Magdival. Ezután következtek az alsósok produkciói. Az első osztályosok Zelk Zoltán: Három nyulak és Csukás István: Sün Balázs c. verses meséit adták elő, a másodikosok Kormos István Vackor világot lát c. verses meséjéből adtak elő részleteket. Ezt követően a Széchenyi házaspár várta a gyerekeket a tornateremben, ahol alapos, zenés bemelegítés után egy fergeteges hangulatú táncban vettek részt, amit mindenki nagyon élvezett. Nagyon köszönjük Krisztián bácsinak és Petra néninek!

Tízóraizás után a harmadikosok és a negyedikesek kortárs költők verseit szavalták el, vidám perceket szerezve a hallgatóságának. A harmadikosok bábokkal tették látványosabbá a produkciójukat. A negyedikesek hozzájuk illően, kiskamasz módjára a fiú-lány ellentétet előtérbe helyezve szórakoztatták a közönséget.

Ezután minden osztály megkapta a félévi értesítőjét.

Filepné Kovács Julianna
rovatvezető

Iskolai beiratkozás 2026/27

2026. április 23-án és 24-én.

További információk: www.bozzaysuli.hu

Sport röplabda és sakk

Röplabda. December 6-án U10-es röplabdás lányok viadala zajlott Balatonfüreden, ahol iskolánk röplabdacsapata is részt vett. Az egész napos rendezvényen meccs meccset követett, játékosaink ismét tisztességesen helyt álltak. A zánkai csapat tagjai voltak: Lakatos Emma (3.o), Pádár Dorina (3.o), Nyirő Mária (3.o), Nyirő Emma (3.o), Tóth Klaudia (3.o), Hetesi Zsófia (2.o), Sifkovits Viktória (2.o).

Huszáros roham. Ebben a tanévben már a harmadik sakkversenyen vettünk részt tanulóinkkal. Szeptemberben a Szeremley-kupán és a balatonfüredi Széchenyi-emlékversenyen, december elején pedig a tapolcai Mikulás-kupán szerepeltünk, nem is akárhogyan. A játékerő alapján három csoportba (A, B, C) sorolt versenyzők legtöbbször a tapolcai sakk szakosztály igazolt játékosai voltak, de eljöttek Veszprém vármegyén kívül Szombathelyről és Zala vármegyéből is néhányan. Bozzays diákjaink a B csoportban küzdöttek a hétfordulós rapid versenyen. A 18 fős csoportban Nagy Bendegúz fantasztikusan játszva, ezüstérmet szerzett, az Élő-pont nélküliek közül pedig a legjobbnak bizonyulva, kupát is kapott! Rédling Benedek és Bánó-Weisz Zsombor is hőiesen vitézkedtek, az erős mezőnyben a táblázat közepén végezve. A volt tanulóink közül ugyanitt Török Gergő bronzérmet szerzett, az A csoport küzdelmeit pedig veretlenül megnyerte Kiss Gergely. Gratulálunk a kitűnő eredményekhez!

Ezen felül a felsős válogatottunk négy tagját beiskoláztuk a szombathelyi központú regionális sakk iskolába, amely havi egy nap fejlesztési lehetőséget biztosít. A téli szünetben hét sakk edzéssel (délelőtt és délután is 2-2 óra) készülünk a közelgő diákolimpiára, meghívva a felsősök mellé három alsó tagozatos tanulót is. A sakkbarátságot erősítendő, egy-egy alkalommal várjuk edzéseinkre két kitűnően sakkozó egykori diákunkat, Szabó Benjámin és Kiss Gergelyt, valamint volt kollégámat, Bárczay Sanyi bácsit is!

T. Horváth Lajos

Ünnepi készülődés az oviban

Az advent és az ünnepi készülődés mindig különleges időszak az óvodánk életében. A gyerekekkel együtt hangolódtunk a karácsonyra. Készítettünk díszeket, meséltünk, énekeltünk, és nap mint nap átélhettük a közös ünnepi hangulat örömét.

Az iskolából a nemzetiségi napra meghívást kaptak a nagycsoportosaink, amelynek témája a ház körül élő állatok voltak. Egy német énekes-táncos műsort, a Watscheltanz-ot mutatták be.

December 4-én kinyitottuk az óvoda adventi ablakát is. Az esős idő ellenére szeretettel és jó hangulattal vártuk a családokat, zsíros kenyérral és forró teával kínálva őket. A gyerekek hatalmas örömmel és sok készülődéssel várták a kedves Mikulást az óvodában. Közös énekkel fogadtuk, aki ajándécsomaggal köszöntötte a gyerekeket. Ezután a Faluházban interaktív Mikulás-műsoron vehettünk részt, amely nagyon izgalmas kis utazás volt. Hasonlóan színes programot kínált a következő heti bábszínházi előadás is.

A játszóház minden évben a készülődés és ráhangolódás fénypontja. Ezúton is köszönjük a Szülői Munkaközösség segítségét. A gyermekek készíthettek csuhébabát, gipsz és fa karácsonyfadíszeket festhettek, mézeskalácsot és narancsot is díszíthettek. A hetekben közösen több alkalommal is mézeskalácsot is süttünk, amelyekkel a rendelő karácsonyfáját díszítettük fel.

A harmadik adventi vasárnapon a falu gyertyagyújtásán is felléptek az óvodások. Vállalkozó szellemű gyermekek sokasága mutatta meg a falu közösségének a kedves kis műsort, amelyre sokat készültek. December 16-án elérkezett a várva várt óvodai karácsony. A gyerekek izgatottan, ünnepi hangulatban várták a nap csodáit. Óriási öröm volt számukra, amikor meglátták a feldíszített karácsonyfát, a sok színes ajándékot és a szépen megterített ünnepi asztalokat. Igazán meghitt vidám esemény volt ez a szép nap. A falukarácsonyon is felléptek a gyerekek, ahol egy pásztorjáték-előadást láthattunk. A gyerekek nagyon sokat készültek rá. Igazán büszkék vagyunk rájuk, hogy ilyen sok alkalommal sikerült megmutatniuk, hogy milyen ügyesek és bátrak a zánkai óvodások.

Az újév beköszöntével, a téliszünet után kipihenten tért vissza mindenki az óvoda falai közé. Az ovisokkal a hatalmas havat maradéktalanul kiélveztük. A tervünk az, hogy a farsangra készülődve elkergethetjük a hideg telet.

Steierlein Luca, óvónéni

Iratkozzunk be a könyvtárba!

Könyvtárunk is csatlakozott a Kulturális és Innovációs Minisztérium Könyvtári Kihívás pályázathoz. A pályázat célja, hogy a könyvtárak innovatív módszerekkel népszerűsítsék az olvasást, növeljék a látogatószámukat és a kölcsönzések számát. A program kiemelten fókuszál a könyvtárak közösségi szerepére.

Kedves Olvasók! Segítsenek, hogy sikeres legyen a pályázatunk: iratkozzanak be a könyvtárba, kölcsönözzenek könyveket, vegyenek részt a programokon, hozzák a gyerekeket is! A könyvtárban olvashatók friss folyóiratok (Nők Lapja, Praktika, National Geographic, Lakáskultúra), és Zánka gazdag honismereti anyaga is!

November 28-án hagyományosnak mondható Mikulásváróra gyűltek a gyerekek és szüleik a könyvtárba. Télapó szánkója című diafilm megnézése után kézműveskedhettek: készültek Mikulásfejek, rénszarvasos képtartók, karácsonyfadíszek is. A gyerekeknek Mikulás üzenetét is meg kellett fejteniük. Jó hangulatban telt a délután.

Januárban téli mesedélután tartottunk. A hóember című mese olvasása közben a gyerekek elkészítették a könyvtár hóemberét. Ezt követően hóemberes és madárkás ablakdíszeket készíthettek. A keresős játékban a mese szereplőit kellett megtalálniuk.

Februárban is lesz mesedélután a könyvtárban, melyre sok szeretettel várjuk a gyerekeket!

Január 22-én a magyar kultúra napjáról könyvajánlóval és online játékkal emlékeztünk meg.

Havi rendszerességgel működik a Zánkai Olvasóklub is a könyvtárban. Biró Barbara, Farkas Kinga, Horváth Kata Anna vezetésével hónapról hónapra új olvasmányélménnyel bővítjük ismereteinket. Ha szeretsz olvasni és szívesen beszélgetsz másokkal a könyvekről, bátran csatlakozz a Zánkai Olvasóklubhoz! További információ kérhető a zankaiolvasoklub@gmail.com e-mail-címen.

A könyvtár híreit, valamint könyvajánlókat megtalálhatják a könyvtár Facebook oldalán is:

<https://www.facebook.com/zankakonyvtar>

Filepné Kovács Julianna, könyvtáros

Mozgalmas év – közösség, hagyomány, élmény

A mögöttünk álló esztendő ismét bebizonyította, hogy Zánka kulturális élete élő, sokszínű és összetartó: számokban mérve is rendkívül gazdag évet zártunk, amelyben havonta átlagosan 8–9 program várta a zánkaiakat és az idelátogatókat. A

Faluház és a közösségi terek falai között – és azon túl is – egymást érték a programok: összesen közel 100 rendezvény valósult meg az év során, ebből több mint 70 saját szervezésű program, valamint számos befogadott és együttműködésben megvalósított esemény – vagyis szinte nem telt el olyan hét, hogy ne lett volna közösségi alkalom Zánkán.

A naptárban egymást követték az ismeretterjesztő előadások, klubfoglalkozások, színházi és zenei alkalmak, közösségi találkozók és ünnepi megemlékezések, amelyek legalább 4–5 különböző korosztályt – a legkisebbektől az idősekig – szólítottak meg. Külön öröm volt látni, hogy valóban minden korosztály megtalálhatta a neki szóló programot: a gyermekeknek, fiataloknak, családoknak, aktív felnőtteknek és időseknek szánt események egyaránt helyet kaptak a kínálatban.

Kiemelt helyet foglaltak el az év során a családi programok: az év folyamán 8 nagyobb családi rendezvény várta a gyerekeket és szülőket. A húsvéti családi nap és a nyári Családi Napok valódi közösségi ünneppé váltak, ahol a játék, az alkotás és az együtt töltött idő volt a főszerepben. Ezek az alkalmak nemcsak élményt adtak, hanem erősítették a zánkai közösség összetartozását is.

A hagyományok ápolása szintén meghatározó eleme volt az évnek: több mint 10 hagyományörző és közösségi ünnepet rendezhettünk meg. A Halásznapi közös főzések, beszélgetések és esti programok révén ismét bebizonyították, mennyire fontosak ezek az alkalmak a helyi identitás szempontjából. Az őszi szüreti mulatság pedig méltó lezárása volt az évadnak: ízekkel, zenével és jó hangulattal ünnepeltük meg a közös munkát és az év termését.

A nagyobb rendezvények mellett több tucat kisebb, de annál fontosabb esemény gazdagította a mindennapokat: klubfoglalkozások, előadások, vásárok, táncos alkalmak és közösségi kezdeményezések tették pezsgővé Zánka kulturális életét egész évben.

Mindez nem jöhetett volna létre a résztvevők, az együttműködő szervezetek, civil közösségek és az aktív zánkai lakosok nélkül. Köszönjük mindenkinek, aki jelenlétével, munkájával vagy ötleteivel hozzájárult ahhoz, hogy ennyi szép élménnyel gazdagodhattunk.

Zánka Község Önkormányzata továbbra is azon dolgozik, hogy Zánka kulturális élete továbbra is élő és pezsgő maradjon: megőrizzük a jól bevált rendezvényeket, teret adunk új kezdeményezéseknek, és továbbra is közösségben gondolkodunk. A szolgáltatási terv alapján a megszokott, kedvelt rendezvények mellett új programok, közösségi alkalmak és együttműködések is helyet kapnak a naptárban, havi rendszerességgel biztosítva a találkozás és az élményszerzés lehetőségét. Találkozunk idén is minél több alkalommal – Zánkán, együtt.

Az ideai tervek

Zánka Község Önkormányzata és a Zánka Faluház a 2026-os évben is sokszínű, minden korosztályt megszólító programkínálattal készül. Az elfogadott szolgáltatási terv alapján a cél változatlan: a közösségi élet erősítése, a hagyományok ápolása és olyan alkalmak megteremtése, ahol jó együtt lenni – egész éven át.

A hétköznapiakban továbbra is fontos szerepet kapnak a rendszeres közösségi foglalkozások és klubok, amelyek stabil találkozási pontot jelentenek a helyi közösségek számára. A Nyugdíjasklub, a Kertbarátkör, az életmódhoz és egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok, valamint az alkalmi előadások és foglalkozások mind azt szolgálják, hogy Zánkán a közösségi élet ne csak ünnepnapokon, hanem a mindennapokban is jelen legyen.

Klubhírek

A nyári időszak idén is a nagy közösségi rendezvényeké lesz. A tervek szerint 2026 júliusának harmadik hétvégéjén kerül megrendezésre a Zánkai Halásznapiak, amely a gasztronómia, a hagyomány és a találkozások ünnepe. A halászléfőzések, kísérőprogramok és esti közösségi események évről évre sokakat vonzanak, helyieket és vendégeket egyaránt.

A Halásznapiakat követő hétvégén várják majd a családokat a Zánkai Családi Napok, ahol a gyermekeké és a közös élményeké a főszerep. Játékos, kreatív és szórakoztató programokkal készülünk, hogy a legkisebbektől a nagyszülőikig mindenki találjon magának örömteli elfoglaltságot.

A két nagy rendezvényhétvége között kap helyet a Borhét, amely a balatoni borok, a helyi ízek és a kötetlen beszélgetések ideje. Ez az időszak kiváló alkalmat teremt arra, hogy a nyár lendülete egy nyugodtabb, mégis közösségi hangulatban folytatódjon.

Az év egyik legfontosabb őszi eseménye a Szüret, amelynek tervezett időpontja 2026. október 3. A szüreti program hagyományosan a közösségi év egyik csúcspontja: zene, gasztronómia és közös ünneplés zárja le a nyári-őszi rendezvényszezont.

A szolgáltatási tervben szereplő programok azt mutatják, hogy 2026-ban is folyamatos, havi rendszerességű kulturális és közösségi élet várható Zánkán. A megszokott, jól bevált rendezvények mellett nyitottság és együttműködés jellemzi a tervezést, hogy minden korosztály megtalálja a számára értékes és élményt adó alkalmakat.

Zánka célja továbbra is az, hogy olyan település legyen, ahol a közösségi élmények természetes részei a mindennapoknak – programról programra, találkozásról találkozássá.

Széchenyiné Plesovszki Petra
művelődésszervező

Búcsúzik a Zánkai Nőklub, bemutatkozik a Fonó!

Minden jó, ha a vége jó. Ez történt most, saját elhatározásból átadom a Nőklub vezetését: úgy érzem ideje váltani. 16 évig vezettem, betlehemtől betlehemig. Vagyis 2009-ben készült az első kültéri betlehem a Faluház kertjébe, és most 2025 adventjén pedig egy újabb. Nagyon szép időszak volt, nagyon élveztem és szerettem. Köszönöm a tagságnak a bizalmat, a jó együttműködést, a fenntartónak a támogatást, a kiállításainkban gyönyörködő emberek részvételét. Nekem ezzel a klubbal, illetve a közéleti tevékenységgel volt teljes az életem. Ez pedig családi háttér nélkül nem ment volna, mindig megkaptam otthon a teljes támogatást. Örömmel adom át a stafétabotot és kívánok nagyon szép éveket, a falu közösségének értékes időtöltést. A Zánkáért Kulturális és Közösségi Egyesületnek, a klubvezetőknek, a Faluház vezetésének, az Önkormányzatnak további jó együttműködést. Kruczler Mónikának, az új vezetőnek sok sikert! Belefér a névváltoztatás is, mert régóta szerettem volna a Fonóba járni, és most sikerül!

„Akármit adsz egy nőnek, jobbat csinál belőle! Adj neki egy házat, és otthon csinál belőle. Adj neki egy mosolyt, és ő a szívét adja vissza. Amit a nő kap, azt megnöveli, megsokszorozza.” Eric S. Gray

Születésem óta, gondos, szorgos, kreatív női kezek tették ezt a falut többé, mint lakóhely, igazi, életteli élőhelyé. Ezek az asszonyok, köztük édesanyám is, épp úgy gondozták a falu köztereit, öltöztették díszbe minden jeles alkalommal, mint saját otthonukat. Mindezt tették összefonódva, közösségként, alázatosan és igen magas minőségben. Ez kincs. A mi kincsünk. Hálás köszönet mindenkinek az évtizedes munkáért, és köszönet Marosszékyne Csósza Máriának, hogy óvta, védte ezt a kincset! Igyekszem továbbvinni a lángot, és méltónak lenni a feladathoz.

Marosszékyne Csósza Mária és Kruczler Mónika

Advent és téli játékok az oviban

Adventi műsor a Faluháznál

Adománygyűjtés

Hókirályfi és hókirálynő

Közös fadíszítés

Adventi játszóház

Mikulás-ünnepség

Kitelepítés

7. osztály budapesti kirándulása

Természettudományos verseny

Német pályázat

Röplabdaverseny

Sakksikerek

Provance magyar emlékei

Magyar kultúra napja

Farsang

Mikulás

Utazás Szenegálba

Könyvtári gyerekprogramok

Írország történelme gyorstalpaló

Fél évnyi kihagyás után ezúttal hazája történelméről írt Paul Hughes, Zánka ír nemzetiségű lakója.

Hogy foglaljam össze az ír történelmet, közel 10 ezer évet egy oldalban? Menni fog, persze – hisz ezt kérte a főszerkesztő. Íme tehát a lényeg.

Krisztus előtt 7900 körül érkeztek meg az első vadászó-gyűjtögető népcsoportok a szigetre. Néhány ezer évig nem igazán történik semmi jelentős. 5000 évvel ezelőtt aztán ezen emberek leszármazottai megépítik Newgrange-et, a ma a világörökség részét képező 90 méter átmérőjű, 10 méter magas újkőkori sírdombot és a környék többi emlékét. Igaz, a helyiek szerint a Tuatha Dé Danann, azaz Danu istennő népe alkotta, akik a föld alatt élt mítikus törzs voltak.

Newgrange – öregebb a piramisoknál

Újabb szünet után 500 évvel időszámításunk előtt megérkeztek őseim, a kelták, méghozzá a Dél-Moldova és az Ural között elterülő ponto-kaspi sztyeppéről... Hogy az írek és a magyarok valaha szomszédok voltak-e? Ki tudja!

Megérkeztek tehát végre a kelták, és mindenki boldogan élt, amíg meg nem halt? Nos, nem egészen. Krisztus után 800 körül partot értek a vikingek, és belekezdtek a két évszázados, focihuligánokat megszegyenítő pusztításukba. Igaz, közben megalapították Dublint, Limericket és Waterfordot. 1014-ben ugyan végül legyőzték őket az írek a clontarfi csatában, de a java csak ezután jött. Magyarországhoz hasonlóan itt is voltak kiállhatatlan szomszédok, akik állandó támadásai után 150 évvel később, 1171-ben megérkeztek a valódi focihuligánok, az angolok, és 1920-ig nem is tágitottak.

Írország angol hódítása lassú, hosszadalmas, gyötrelmes és véres folyamat volt, ír szemszögből nézve egy elég szomorú történet. Rengeteg őslakos írt úztek el a földjeikről, kezdve a Tudor gyarmatosítással, amelyet a cromwelli hódítás és az 1652-es írországi letelepedési törvény követett,

amely földeket kobzott el, hogy megjutalmazza az angol katonákat és befektetőket. Ezt csak tovább szilárdították a büntetőtörvények, amelyek megtiltották a katolikusoknak a földbirtoklást és öröklést. Az eredmény: az eredeti földbirtokos réteg elsorvasztása és Írország szisztematikus gyarmatosítása brit telepésekkel, főképp északon. Az angol földesurak birtokoltak mindent.

Az írek krumplifüggőkké váltak, mivel ez volt az egyedüli élelmiszer, ami nagy családokat is képes volt táplálni, míg a tejtermékeket, gabonákat és húst csak addig láttak, amíg kifizették a bérleti díjakat az – általában Angliában élő – földesúrnak. Mondani sem kell, ez katasztrofális következményekkel járt.

1845-ben burgonyavész sújtotta Írországot, amit éhínség követett, milliók haltak meg vagy vándoroltak ki, miközben továbbra is óriási mennyiségű élelmiszert vittek ki Angliába. Az éhínség előtt 8 és fél millióan lakták a szigetet, 1901-re már csak 4,4 millióan. Mára épp elérte a 7 milliót a lakosság száma, tehát az ország még továbbra sem állt talpra a kétszáz évvel ezelőtti sokkból.

Magyarországhoz hasonlóan nekünk is volt forradalmunk 1848-ban, és 1641-ben, és 1798-ban, és 1803-ban, és 1916-ban (meg kell jegyezni, ezek jóval kisebbek voltak a magyar '48-nál, mivel ekkorra sem ír nemesség, sem ír hadsereg nem létezett), végül pedig egy véres függetlenségi háború után az angolok elkezdtek kivonulni 1922-ben. Nem az egész országból, az Egyesült Királyság megtartotta Észak-Írországot – ugyanolyan indokokkal, mint amiket Oroszország használ most Ukrajnával szemben. De 1949-re a sziget többi része független köztársasággá vált. A modern Írország pedig az EU-ba való 1973-as belépés óta sikeresen alakította át a gazdaságát: agrárországból mára szoftverfejlesztésre, gyógyszeriparra, biotechnológiára, orvosi eszközökre, pénzügyi szolgáltatásokra és repülőgéplízingre épülő gazdasággá lett. A jövő még sosem tűnt ilyen fényesnek – csak épp sajnos az időjárás nem változott...

Paul Hughes (fordította: Mózes Krisztián)

Az elfeledett Vadnay II. rész

Előző, 2025 decemberi számunkban a Zánkán született Vadnay Andor családjáról, zánkai kötődéséről, ifjú éveiről olvashatnak. A második – befejező – részben az ellentmondásos életúttal rendelkező Vadnay főispáni éveibe avat be minket a szerző, T. Horváth Lajos.

A Csongrád vármegyei főispáni széket Szentesen elfoglaló Vadnay Andor keserű tényekkel szembesült személyesen is: a ma Viharsaroknak nevezett térség elnyomorodó agrártömegei egyre kilátástalanabb élethelyzetbe jutottak az 1890-es évekre. A Tisza mellék kisparaszti és bérmunkás családjai két szempontból is bajba kerültek: az 1879-es nagy tiszai árvíz után a folyó véderőműveinek elkészültével elfogytak a jól fizető kubikos munkák, valamint a Tisza szabályozásának következményeként a környék talajvízszintje tragikusan lecsökkent. Ennek hatására a legeltetésre és takarmányoztatásra épülő – a családok élelmezésében is nagy szerepet játszó – tejelő marhatartás jórészt ellehetetlenült. A kukorica- és búzatermelésre átváltó monokultúrás mezőgazdaság sokkal kevesebb munkalehetőséget biztosított a vidék nincstelenjeinek is. A 80-as években a tiszai gátak építése során a kubikosok tízezrei nagyon jó fizetést kaptak, a gazdák – az ebből fakadó munkaerőhiány miatt – kétszeres áron kaptak aratót, cselédet. A vagyontalan mezőgazdasági munkások jól éltek, feleségeik még kerti munkát végezve sem dolgoztak, szép ruhákban flancoltak, uraik ruházatára jellemző volt a mutatós posztóruha, a zsebóra és a tajtékpipa. Addig a 90-es években – a kubikos munkák fogytával – a keresetek a felére estek vissza, a tömeges munkanélküliség pedig egyre kezelhetetlenebbé vált.

Erre az időszakra esik a szocialista munkásmozgalom megerősödése, amely nemcsak a nagyvárosok ipari munkásaira, hanem a vidék agrárproletariátusára is nagy hatást gyakorolt. Az 1890-ben megalakult Magyarországi Szociáldemokrata Párt – főként Marx, Engels, Lassalle, Kautsky tanításai alapján – a fennálló tőkés társadalmi rend megdöntését tűzték ki célul, a termelőeszközök közös tulajdonba vételével. A vagyontalan tömegeknek tetszett az evilági egyenlőség eszményítése. A Tisza mellék egyszerű házacskáiban nem egy esetben a keresztény szimbólumokat

felváltották a Marxot ábrázoló bekeretezett képek, a családfők a kiskaté helyett egyre inkább az agrárszocialisták agitációs broszúrait tanulmányozták. Különösen népszerűvé váltak erre felé Várkonyi István népgyűlései és az 1897-ben létrejött Független Szocialista Pártja, amely földosztást szorgalmazott a nincstelenek között. Ugyancsak sok hívet gyűjtött Mezőfi Vilmos mozgalma, közreműködésével a szentesi földmunkások 1899-ben Szabad Szó című lapot is indítottak.

Ilyen társadalmi-politikai viszonyok között telt el Vadnay Andor főispáni hét éve. Tapasztalatait, tanulságait és a szegény néprétegek felemelésének terveit „A Tisza mellékről – Tanulmány az alföldi munkáskérdésről” című, könyvalakban megjelentetett összefoglaló művében tette közzé (Rákosi Jenő Budapesti Hírlap Újságvállalata, 1900). Ő, mint Dunántúlról jött, a Felvidéket és Erdélyt, sőt Nyugat-Európát is ismerő ember, nem lepődött meg azon, „hogy az agrárszocializmusnak itt kellett először tanyát vernie: ez annyira természetes, annyira kézenfekvő”. A közigazgatás hibáiban és a társadalmi-gazdasági téren megmutatkozó sebekben látta az okokat. Nem aktákat tologató főispán volt, nagy hangsúlyt helyezett a közvetlen tapasztalatszerzésre: „több szocialistával, megcsalt, félrevezetett, vagy alaptalanul panaszkodó emberrel és gyakrabban is, alig beszélt valaki az országban, mint én... Szentesen száz számra adják a panaszkodók, vagy tanácsot kérők egymásnak kilincsemet... sem a jóakarat, sem a türelem, soha, egy emberrel szemben sem hagyott el.” Nagy csodálattal írt a helyi kubikosokról, akik családjuk kenyerét keresve, nagy csoportokban fordultak meg a morva határszéltől Brassóig. Még bízott bennük, hogy őket nem fogja megérteni a kivándorlás szele, ami ekkor már évente félszázazres nagyságrendű volt.

A súlyos panaszok és vádak miatt 1896 tavaszán közös tanácskozásra hívott 25-25 parasztgazdát és agrárszocialista vezetőt. A panaszok lényege: kevesebb a munka, rosszabbul élnek: „Tisztességesen akarunk ruházkodni, emberségesen táplálkozni és gyermekeinket iskolába jártni.” A gazdák viszont arról panaszkodtak, hogy az előző évek magas bérei miatt eladósodtak. Mindenki lázongott, még a szegvári Károlyi grófi uradalomhoz tartozó, istenfélő emberek is: „Hisz a mi papjaink nekünk azt hirdetik, hogy teelötted egyformák vagyunk, szegénye, gazdaga”. Vadnay szerint persze a félig művelt ember „igazsága”

tántoríthatatlan és a gyűlölet a tömegek lelkében meggyőződéssé szilárdult. A tiszamelléki munkások, a többi társadalmi osztálytól elszigetelt, állandó tömegben élése (ősz végétől tavasz kezdetéig a piacon ácsorogtak) a kiszolgáltatottság okozta gyűlöletet lihegő lelkületté, a szocialista agitáció táptalajává vált. A főispán tényként állapította meg: az alföldi munkás az ország egyik legértékesebb népcsoportja, a társadalmi érintkezésből kizárt és a sorsával elégedetlen elemmé fejlődött: „Mi munkások tartjuk fenn a világot az uralkodóknak, azok csak parancsolgatnak... Törődnek is azok a szegény ember nincstelenségével, nyomorúságával?”

Egyik pártvezérük, Fekete Nagy Balázs szentesi agrárszocialista társaival együtt járt a főispánnal és három igazságtalanságról tájékoztatta: 1. Az általános szavazati jog és a progresszív adó hiánya, s a vér (katonai szolgálat) és a fogyasztási adó egyenlőtlen mértéke. 2. A munkásegyletek hatósági betiltása. 3. Az alacsony munkabér. A kormánytól 3 forint napi minimálbért követeltek, ezt 160 biztos munkanappal kiszorozva 480 Ft megélhetési költségben látták családjuk létbiztonságát. „De látja, Balázs, a néptanítók fizetését is csak most tudtuk 400 forintra fölemelni.” „Méltóságos uram! A néptanító átlagos életkora 61 év, a miénk pedig 42.” – hangzott a frappáns válasz. A közös értekezleten általános méltánylásra talált az a panasz, hogy a közmunkákat az állam, a vármegye vagy a községek nem egyenesen a munkásoknak, hanem a vállalkozóknak adják. A tőkepénzes vállalkozók leteszik a biztosítékot, majd lenyomják a munkabért. Ezután az alispánnal egyetértésben Vadnay úgy döntött, hogy mellőzik a vállalkozókat, csakhogy a csoportokba szerveződő munkások egymás alá ajánlottak és így is rosszul jártak. 1898 tavaszán a munkástörvény került az országgyűlésen napirendre, ezért Vadnay előzőleg összehívta a szocialisták prominenseit a törvényjavaslat sérelmeit illetően. A résztvevők igazságtalannak tartották a 22.§ alapján, hogy a munkáltatónak jogot ad a munkás azonnali elbocsátására, ha a gazdát, vagy családja tagját szóval megsérti, vagy tetteleg bántalmazza, ugyanakkor a 25.§ a munkásnak csak akkor engedi meg a munka azonnali félbehagyását, ha a gazda vagy a hozzátartozója őt tetteleg bántalmazza.

A főispán összességében a vagyontalanok jogos panaszait elismerte, hiszen a maguk és családjuk fönntartását szolgáló munka hiányzott, amely a napi kenyeret, az egészség, a testi és lelki fejlődés

feltételeinek megfelelő életmódot biztosítja. Vadnay, a jó szándékú segítségnyújtásokon, egyéni sérelmek orvoslásán túl összességében tehetetlen volt: „Nem nyomhattam el bizonyos fájdalmas és szegyenkező érzést, melyről világosan számot adni nem tudok. Mintha adósa volnék ezeknek a kérges kezű, gyötrődő embereknek... A Tisza televényes síkságain a földtalicskázás megteremtette a 80-as években a kerek világ legmunkásabb és legerősebb emberét: a kubikos mezei munkást, gáton, aratásban... Nem vagyok szocialista, főispán vagyok évek óta, aki ellenőriz, rendelkezik, akit lépten-nyomon ünnepelhetnének, ha akarnám... A magyar Alföld népe válságos korszak kezdetéhez jutott. Nem az Alföld vagyonos osztálya... közel kilencmillió hold termékeny talajával és négy millió lélekszámával adja a magyar Alföldet s egyúttal a magyar faj zömét, életerős felényi részét ínség fenyegeti.”

A megoldást az állami beavatkozásban, a társadalmi és egyéni felelősségvállalásban látta. A kibontakozást Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elkötelezettségétől és saját javaslatainak elfogadásától remélte. Az agrárproletárok megsegítésére nem az agrárszocialisták földosztó javaslatát, hanem a németalföldi és a bolgárkertészek példáját tartotta jónak. „A Kárpátokból leszaladó folyóvizek minden egyes cseppje aranyat ér. Nem szabad abból elpocsékolni, haszontalanul, ingyen elfolytani engedni semmit. Ez a termékeny, mély talajú gyönyörű rónaság fekvésénél fogva többet ér a félvilág aranybányáinál.” Kifejtette, az Országház megépítésénél és a Vaskapu megnyitásánál is fontosabb lett volna a Duna–Tisza-csatorna megépítése, amely kezdetét jelenthette volna az Alföld nagy vízszabályozásának. Ez tíz évre munkalehetőséget is biztosított volna a szegényeknek. A földosztáshoz hasonlóan, a szocialisták progresszív adóra vonatkozó javaslatát is elutasította. „Földművelő és tőkeszegény országban, aminő Magyarország most és aminő sokáig marad még, ez a módszer volna a legszerencsétlenebb. A tőkegyűjtést, a gazdálkodás ösztönét nem csökkenteni, hanem minden úton-módon fokozni kellene a mi népünkben.” Véleménye szerint az Alföld és az egész magyarság boldogulása és gyarapodása a síkságok öntözésétől és a kertgazdálkodás meghonosításától függ. „Fölhívom a sajtónak és a közéletnek kiváló férfait, hogy foglalkozzanak ők is a kérdéssel. Sorompóba idézem közéletünk számos kitűnőségével együtt Falk Miksát és Rákosi Jenőt, Kossuth Ferencet és Herman Ottót, Bartha

Miklóst és Vészi Józsefet, mint olyanokat, akiknek minden betűje ezreknek világít. Ne tekintsék azt, hogy ki, hanem azt, hogy mire kéri őket. A kérdés életbevágó voltáért, ha kinek közülük valaha vétettem, attól ezennel ünnepélyesen bocsánatot kérek.” Ez utóbbi mondatok bocsánatkérésnek tekinthetők a zsidóságtól, antiszemita múltja miatt, ugyanis a zsidó származású Falk Miksa és Vészi József a korszak meghatározó személyiségei, sajtó moguljai, politikusai voltak.

Főispáni tevékenységéből legfontosabb törekvésnek a Csongrád vármegyei és az egész alföldi szegény parasztság, mezőgazdasági munkásság megmentését tekintette. „Öt év óta szemlélem, tehetetlenül, sínlődő lélekkel az Alföld munkásosztályának küzdelmét. Meggyőződtem, hogy nem anarchia, nem törvényen kívüli állapot, csak munka és kereset kell nekik. Ezért és eddig a határig ügyükhöz szegődtem. Minden dolognak érnie kell. Ha ma nem sikerül, meg fogom föllebbezni ezt a kérdést ahhoz a jövőhöz, melyet hazám közéletében még megérni adatott. Ha sohasem sikerül, akkor úgy veszem, mintha hiába éltem volna.”

Vadnay Andor elképzelései nem válhattak valóra. A szívbetegsége okán, 42 évesen (1901. május 3.) elragadta a korai halál. Csongrád vármegye főispánját nemcsak fiatal özvegye, Vadnay Andorné (Siklóssy Irma), testvérei (Béla, Julianna, Rózsa), a rokonság, de az egész vármegye, a járáások, az összes község, Szentes városa, az egyházak, az intézmények, az egyesületek és az öt tisztelő ezrei, társadalmi osztályokra való tekintet nélkül gyászolták. Május 5-én, vasárnap a díszmagyarba öltöztetett halottat üvegfedelű kettős érckoporsóban ravatalozták fel a vármegyeháza dísztermében, majd a gyászszertartás, a résztvevők sokaságára való tekintettel, az épület előtti Kossuth Lajos téren, református szertartás szerint folyt le. A megyei lapok szerint a 15 ezer fős tömeg még a szertartás előtt személyesen is kifejezte részvétét, a kordonokkal és rendőri biztosítással körbe vett koporsónál. Az istentiszteleten a lelkészek és az alispán emelkedett búcsú beszédjeivel és a református tanítói énekkar odaillo énekeivel adták meg a végtisztességet a vármegye és a város köztisztületben álló halottjának. Ezután a hatlovas hintóra elhelyezett koporsót és az azt követő, kettő, koszorúkat szállító gyászkocsikat a résztvevők kikísérték a vasútállomásra, hogy a megboldogultat végső nyughelyére, a budapesti Kerepesi úti temetőbe (mai nevén Fiumei úti sírkert) szállítsák.

A másnapi, budapesti temetés a szentesi búcsúztatáshoz hasonlóan impozáns volt. A temetésen, a koporsó melletti szertartásos rendben a vármegyei hajdúk és Szentes város népviseletbe öltözött lányai álltak őrt. A ravatalnál a család tagjain kívül koszorút helyeztek el a vármegye, Szentes város képviselői, a rokonok, barátok, ismerősök így Borsodból Bárczay József, Balatonfüredről a dr. Huray család, a hírességek közül őgróf Pallavicini Sándor, gróf Károlyi Imre, valamint a zsidóság prominensei. Részvétávíratot küldött a miniszterelnök, Széll Kálmán, Darányi Ignác, Görgei Artúr, Chorin Ferenc, Marczali Henrik is. A temetési szertartáson a kormányt Széll Kálmán titkára és Darányi Ignác képviselték, a törvényhozásból 18 országgyűlési képviselő és testületileg a Belügyminisztérium tisztikara voltak jelen. A székesfővárost Márkus József főpolgármester és Radnay Béla rendőr-főkapitány, a budapesti zsidóságot a Láczy Leó vezette Lipótvárosi Kaszinó és a Budapesti Újságírók Egyesülete nevében Falk Miksa és Vészi József képviselte. Leróttá tiszteletét Rákosi Jenő is, aki kiadta a XX. századi szociográfiák előfutárának is tekinthető idézett könyvét Vadnay Andornak. Az elhunyt koporsóját a főváros által felajánlott díszsírhelyen – Klapka György sírja közelében – helyezték örök nyugalomra. A sír emlékműve – a bőgatyás, kalapját kezében tartó, meztelen felsőtesttel ülő agrárproletár szobra, mögötte kubikos talicskával – méltán kifejezi ennek az ellentmondásos, különleges embernek az életútját.

T. Horváth Lajos

(a Kallós Ede és Márkus Géza alkotta síremlék.
Fotó: Köztérkép – kalaposlány)

Egyházaink hírei

Istentiszteleti rend. Evangélikus vasárnap 8.30, református vasárnap 11 óra, katolikus: szombaton du. 16 óra. Az esetleges eltérő időpont a templomban valamint a hirdetőtáblán kerül kihirdetésre.

Húsvéti istentiszteletek (2026. április 3-6. között)

Evangélikus. Húsvétvasárnap 8.30 ünnepi istentisztelet úrvacsorával

Katolikus. Az ünnepi miserend előzetesen a templomban kerül kihirdetésre.

Református. nagypéntek 18 óra, húsvétvasárnap és húsvéthétfőn egyaránt 11 óra ünnepi istentisztelet úrvacsorával.

Akik érkeztek...

Szeretettel köszöntjük községünk legújabb lakóit:

Doma Szabolcsot, Bödör Veronika és Doma Balázs kisfiát, aki 2025. december 6-án született.

Borda Amara Emesét, Dela Cruz Merajoy Tanama és Borda Tamás kislányát, aki 2026. február 4-én született.

Jó egészséget kívánunk a családoknak!

Akik távoztak...

Borda Antalné (1934–2025). Erzsi néni Tagyon-hegyről költözött férjével Zánkára, majd fiatalkorában a helyi TSZ-ben kezdett dolgozni. Férjével kilenc gyermeket neveltek fel. Nyugdíjas éveit alatt a családnak szentelte az életét. Unokáira gyakran és szívesen vigyázott, amikor megkérték gyermekei. 91 éves korában csendesen megpihent. Nyugodj békében, Erzsi néni!

Budai Imre (1960–2025). Nyugodj békében, Imi!

Rádóczy Imre (1957–2025). Tősgyökeres zánkai lakos volt. Gyógyíthatatlan betegségben, hosszú

gyógykezelés után, 68 éves korában elhunyt. Gyászolják gyermekei, Boglárka és Mátyás, testvére Zsolt és családja, rokonsága, barátai, ismerősei és a Kertbarát Kör, melynek hosszú éveken át haláláig tagja volt. Szűk családi körben, csendben búcsúztunk tőle. Nyugodjon békében!

Bácsi Krisztina, rovatvezető

Strandrendelet

Az önkormányzat 2026. január 21-én megállapította a strand 2026-os üzemeltetésének idejét és feltételeit.

A strand idén június 20. (szombat) és augusztus 30. (vasárnap) között üzemel belépős, fizetős strandként.

Az ingyenes belépésre jogosultak köre nem változott, tehát a legalább 1 éve Zánkán állandó lakosok és a Bozzay sulis diákjai és pedagógusai továbbra is ingyen használhatják a strandot. A helyi lakosok továbbra is lakcímgazolványuk felmutatásával (és az aktiválási díj megfizetésével) válthatják ki ingyenes belépőjüket.

Idén is érvényes, hogy a január 1-jén zánkai ingatlanulajdonnal rendelkező személy ingatlanonként jogosult legfeljebb öt személy megjelölésére, akik részére az önkormányzat kedvezményes bérletet állít ki. A kérelem mintája letölthető az önkormányzat honlapjáról (<https://zanka.hu/strand/>). A kitöltött kérelmet és a tulajdoni lapot a strand@zankaph.hu e-mail címre kell elküldeni. Fontos határidő, hogy a kérelemnek június 19. (péntek) reggel 8 óráig az önkormányzathoz meg kell érkeznie. A kedvezményes bérlet ára 2025-ben változatlanul 12.000 Ft/fő, és a strand 1. sz. pénztáránál váltható ki.

Az új arcképes bérlet előállításának díja 4.000 Ft, a korábbi meglévő bérlet aktiválási díja 2.000 Ft. Fontos, hogy valamennyi bérlet igénylése esetén fizetendő előállítási díj vagy aktiválási díj.

Idén is nyílik lehetőség a strandi szezonon kívüli időszakban a strandon horgász hely bérletére és sátor felállítására. A horgász hely bérleti díja 20.000 Ft/nap.

További részletes információk a www.zanka.hu honlapon.

A kézbesítő legnagyobb ellensége a szél, de legnagyobb barátja az ember Búcsúznak a zánkai postások

Zánka községének két meghatározó alakja vonult vissza a közelmúltban. Borda Jánosné, Marika 30 év után, Szentgrótiné Hajni pedig közel 25 év szolgálat után köszönt el a Magyar Postától. Hajni mesélt nekünk kezdetekről, a hivatás szépségéről és arról a bizalmi hídról, ami a postás és az ügyfél között épül fel.

Váratlan hivatás volt ez számodra...

Eredetileg kertész, szőlőtermesztő és feldolgozó technikusként végeztem. Ám az élet más utat szánt nekem. Miután megszülettek a gyermekeink, a család lett az első, így kapóra jött a lehetőség, amikor 2000 májusában az akkori postavezető felkért a megüresedett kézbesítői állásra. Nagyon félttem, hiszen ismeretlen területre léptem. Zánkaiként a helyismeretem megvolt. A sportos múltam pedig segített a fizikai megterhelés leküzdésében. A kezdeti fizikai sokkot nehéz volt megszokni, az időjárással való örök harcot pedig sosem lehetett teljesen megnyerni. Különösen a Balaton-felvidéki szelet!

Mesélj egy kicsit arról, hogy mit jelent számodra postásnak lenni.

Hamar otthonra leltem a csapatban. Ez több mint munkakör, ez egy bizalmi állás. A postás szakma nem csupán levelek kézbesítéséről szól, szigorú szabályok, titoktartás és hatalmas felelősség jellemzi, de a lényeg az emberi kapcsolatokban rejlik. A kézbesítői állás egy bizalmi híd. Nem könnyű elnyerni az emberek bizalmát, de megtartani még nehezebb. Különös figyelemmel voltam az idősekre. A mai rohanó, digitális világban is, analóg emberek maradunk, akiknek saját tempójuk van. Természetes volt számomra, hogy nemcsak a levelet vittem, hanem kinyitottam az ajtót azokra is, akik

magányosak voltak. Az a napi 2 perc, amíg meghallgattam valaki örömét vagy bánatát, számomra a munka legértékesebb része volt.

Hogy érzed magad itt a nyugdíjas évek küszöbén?

Bár a távozásról nem mi, hanem a vezetőség döntött, egyáltalán nem keserűséggel, hanem hálával tekintek vissza az elmúlt negyedszázadra. Külön kiemelném kolléganőmet, Marikát, akivel az évek során tökéletes egységet alkottunk és minden helyzetben kisegítettük egymást. Külön köszönetet mondanék a zánkai posta vezetőjének, Budainé Nagy Anikónak és Törökné Hajnalkának, hogy mind szakmailag, mind emberileg segítették a munkánkat. Most, hogy beköszöntött a nyugdíjas kor, van időm arra is, amire korábban sosem: pihenésre és az elmúlt évek feldolgozására...

Üzensz-e valamit az Olvasóinknak?

Először is a fiatalokat biztatnám, hogy legyenek bátrak, kitartóak, magabiztosak, alázatosak. Tudjanak szeretni, elfogadni. Higgyenek önmagukban, mert tiszta szívvel és hittel bármit el lehet érni az életben. Mindenki másnak pedig kívánok egészséges, békés, dolgos hétköznapiakat, pihenéssel töltött hétvégéket és szeretetteljes ünnepeket! Ezúton is köszönöm a régi és új kollégáknak a közös munkát, ügyfeleimnek a bizalmat és mindenkinek kívánunk jó egészséget!

Ringler-Szabó Irén

Kérjük, adója 1 százalékaival támogassa a
**ZÁNKÁÉRT KULTURÁLIS ÉS KÖZÖSSÉGI
EGYESÜLET**et, ezáltal a zánkai klubokat!

Adószám: 19026978-1-19

Életmód Klub • Honismereti Kör • Magyar Tenger Népdalkör •
Nevesincs Színjátszó Kör • Okályi Iván Kertbarát Kör • Őszirózsa
Nyugdíjas Klub • Zánkai Fonó • Zánkai Ifjúsági Klub

„Emlékszem, hogy örültem ennek a boltnak.”
Nyugdíjba vonult Szabó Péter, azaz Peti bácsi

Szabó Péter 25 év után adta át a stafétát. Alább maga meséli el, hogy miként lett ő Peti bácsi, a Boltos.

Zánkán születtem. Három éves kölyök lehettem, mikor itt épp egy boltos bácsi dolgozott a feleségével, akik akkor kerültek Zánkára. Ezt a történetet is édesanyám elmeséléséből tudom. A boltos néni akkor várt babát. Arra tisztán emlékszem, ahogy a felnőttek mondják nekem, hogy „micsoda bokszos szemed van neked, nem mostad meg?!” A néni kérte, hogy nézzek sokáig a szemébe, hogy a születendő lányának is olyan fekete szeme lehessen, mint az enyém. És én néztem, amit mindig egy kis csokival vagy valami aprósággal jutalmazott! Aztán általános iskolás koromban elhívott Orbán Jenő bácsi magához Balatonalmádiba kitanulni a boltos szakmát. A szüleim nagyon nem örültek, de én keményen megmakacsoltam magam, és azt mondtam, hogy vagy boltos leszek vagy semmi! A kosaras Csemege Vállalatnál tanultam és végeztem a gyakorlatom, majd maradtam ott jó sokáig. Az akkor az ország első számú kereskedőcége volt. Nagy tisztelet övezte. Meghajtottak minket, de meg is fizettek! Mikor eljöttem onnan, felhagytam az élelmiszerszakmával és elmentem üvegboltosnak egészen a rendszerváltásig. A házasságom nem tartott sajnos sokáig, és onnan már ideköltöztem haza, Zánkára. 1989-ben, abban a nagy munkanélküliségben, jött egy olyan készítem, hogy itthon kellene elhelyezkednem! Bementem az ABC-be, ami a 71-es mellett volt és akkor a boltvezető azt mondta, rendben, vágjunk bele. Eladó lettem. Onnan a tapolcai ÁFÉSZ-hoz mentem, helyettesítőnek. A környékbeli boltokat mind megjártam. Jó iskola volt, jó lecke volt. Ahány bolt, annyiféle ember. A révfülöpi „kisboltból” küldtek át újból Zánkára a 71-esre. Visszakerültem ide boltvezetőnek a nyári szezonra. Aztán amikor az ÁFÉSZ felszámolta a hálózatát, bérbe lehetett venni a boltokat. Ez a szepezdi boltban ért engem és nekem a badacsonyi boltot ajánlották fel. Nagyon

pindurka bolt volt, de mivel én Örsön laktam a házasságom alatt, szerettem és ismertem az örsieket. Szívesen mentem oda. Sajnos a pici község hiába szeretett, azt nem lehetett kitenni este az asztalra megenni. Mikor bezárták a kempinget, végleg el kellett onnan jönnöm. A zánkai felső boltot akkor már 2 éve párhuzamosan vittem az örsivel. Másfél emberrel nyitottam itt, az én másik felem Örsön volt. Emlékszem, hogy örültem ennek a boltnak. Örültem, hogy felszabadult és örömmel jöttem haza. Itt vagyok itthon. Hamar a magaménak éreztem, és akkor kezdtek el szaladni az évek. Úgy 3 évvel ezelőtt azon kaptam magam, hogy baj van! Jött a nyugdíj!

25 éven keresztül vezetted, vitted az ABC-t. 3 éve nyugdíjasként.

Mintha tegnap léptem volna be ide. De, amit használunk, az kopik. Nekem a lábam jelzett, hogy „Péter nem megy tovább, nem bírod”. Az emelőkém még működik, de a járókám már nem.

Hogyan tovább?

Hogy pihentetem a lábaim, sokat javultak, még műteni se kellett így nyáron szeretnék majd valahol besegíteni. A Nevenincs Színjátszókörnek a kezdetek óta tagja vagyok. Az Olvasóklubba is szeretnék rendszeresebben eljárni. A Honismereti körbe is jó lenne frissíteni a kapcsolatot. Be kellene kapcsolódni a Nyugdíjasklubba, ahol már ugyan tag vagyok, de eddig nem tudtam részt vállalni. És van egy hobbim, amiben kiélem magam: bélyeggyűjtés. Eddig a magam öröme gyűjtöttem, de már annyira felszaporodtak a kis műtárgyaim, hogy lehetne cserélni.

Üzensz valamit az olvasóknak?

Törekedjünk, hogy bölcsek, türelmesek legyünk és vigyázzunk egymásra. Néha könyökkel próbálunk helyet csinálni magunknak, pedig talán egyszerűbb lenne kézen fogni egymást és úgy menni, együtt.

Ringler-Szabó Irén

(Mészáros Eszter Peti bácsiról írott versét a 26. oldalon olvashatják.)

A tulipán

Egyetlen évszakot sem várunk úgy, mint a tavaszt. A sok szürke nap után a természet ébredésével a hagymás virágok is előbukkannak és hetekre virágtengerré változtatják a kertet. A tulipánok a legnépszerűbb hagymás tavaszi virágok, szint visznek a kertekbe.

A tulipán eredetileg Közép-Ázsiában, a hegyvidéki réteken nőtt vadon. Az Oszmán Birodalom idején „lale” néven vált ismertté, utalva a turbánra emlékeztető virágformájára. A 16. század végén került Európába, és Hollandiában hatalmas népszerűsége tette szert. Az 1630-as években kialakult az úgynevezett „tulipánmánia”, amikor egyes hagymák értéke egy egész ház árával vetekedett. Bár a spekulációs buborék végül kipukkadt, a tulipán a mai napig Hollandia jelképe és a világ egyik legkedveltebb tavaszi virága.

Élettartam és gondozás. Egy tulipánhagyma általában 3–5 évig életképes. A klasszikus fajták több évig visszatérnek, míg egyes modern, különleges nemesítésű típusok csak 1–2 évig tartják a virágzást. Az elnyílt virágzati szárakat mindig vágjuk le, a leveleket csak ha elsárgultak. A hosszú élettartam titka a minőségi hagyma, a megfelelő ültetési körülmények és a betegségek megelőzése. Néhány évente szedjük ki a földből, ládából és nyári pihentetés után ültessük új helyre ősszel, hogy ismét bőven virágozzanak.

A több mint 3000 ismert

tulipánfajta változatos méretben, színben, formában és virágzási időben érhető el. Néhány kedvelt fajtacsoport: triumph, darwin, papagáj, viridiflora, rembrandt, botanikai, gregii. Az elegáns fehértől a teltpirosig számtalan faj és fajta kínálatból választhatunk. Magasságuk 15–70 centi között változik, igen változatos, egyszerűek vagy teltvirágúak.

Szaporítás. A legegyszerűbb módszer a hagymák osztása. A nyári pihenőidőben, felszedéskor a nagyobb hagymákat különítsük el a sarjhagymáktól, majd ősszel ültessük el. Ha ezt elmulasztottuk tavasszal, hajtattott formában, cserepes kivitelben vásárolhatunk és kiültethetjük a balkonra vagy a kertbe. Mivel vázában is sokáig nyílik, a tulipán a tavaszi asztal kelléke lehet, ha egy ujjnyi víznél nincs több alatta.

Hová ültessük a tulipánokat? Napfényes helyre, jó vízelvezetésű talajba, ahol legalább napi 6 óra közvetlen fény éri és nem találkozik pangó vízzel, mivel az károsítja a hagymákat. Legyen a terület szélvédett, hogy óvjuk a magasabb fajtákat. A látványosabb hatásért más tavaszi virágokkal kombinálva csoportosan, vegyes ágyásokba ajánljuk az ültetést, akár fák alá, hiszen a lombfakadás előtt bőven kapnak fényt. Kiválóak továbbá konténerekbe, cserepekbe – teraszra vagy erkélyre is.

Sok örömet kívánok a tavaszi virágokhoz!

Pádár Andrea
kertészmérnök,
Boróka kertészeti

Szelektív hulladékszállítás. Január elsejével változott a szelektív hulladékok elszállításának rendje. Az eddigi negyedik szerda helyett a hónap harmadik csütörtökén ürítik a kukákat (a kommunális hulladék rendje változatlan). A hulladékszállításban a „nyári” menetrend április 1-től szeptember 30-ig tart, de változatlanul hétfői napon történik majd az ürítés – kivétel a kiskocsis utcák, ahol továbbra is pénteken.

Lomtalanítás. Ebben az évben is házhoz menő lomtalanítást biztosít a szolgáltató Balatonfüredi Hulladékgazdálkodási Kft. Zánka utcáin április 20-23. között viszik el a lomokat, de ehhez az igényt be kell jelenteni a lomtalanitas@bfhullkft.hu e-mail címen. Utcajegyzék: április 20. (kedd): a vasúttól délre fekvő utcák és a Rákóczi út 71-es útig tartó szakasza. Április 21. (szerda): A 71-es és a vasút közötti utcák, továbbá Füredi út, Hegyalja utca, valamint a Villasor és az onnan nyíló utcák a Fűzkúti utcával együtt. Április 22. (csütörtök): Rákóczi út és a tőle nyugatra fekvő utcák, Fő utca által határolt régi falurész. Április 23. (péntek): Rákóczi úttól keletre fekvő utcák.

Forgalmirend-változás. Kihelyezték a Villasorba betorkolló utcák elejére az elsőbbségadás kötelező táblákat. Ily módon – a gyakorlathoz igazodva – védett útvonallá vált a Villasor utca.

Szolgáltatóváltás. 2026. január 1-jétől Zánka ivóvíz-szolgáltatása a DRV-től átkerül a Bakonykarszt Zrt-hez. Tervezetten márciusban érkezik majd az első víziközmű-számla a Bakonykarszttól. Ezentúl a Bakonykarszt ügyfélszolgálatát kell keresni: +36 88 425 498-as telefonszámon vagy a bakonykarszt@bakonykarszt.hu e-mail címen. Személyes ügyfélszolgálat változatlanul Balatonfüreden a Kossuth utca 33. alatt működik.

Futóversenyek. Idén tavasszal is érinti majd több futóverseny Zánkát. A Balaton Szupermaraton február 26. és március 1. között, az Ultrabalaton április 23-26. között. Ezeket a hétvégéket óvatosabban, körültekintőbben, türelmesebben vezessenek!

Zánkaiaktól (nem csak) zánkaiaknak

Dr. Csertán Balázs ügyvéd – ingatlanjog, cégjog, öröklési jog. Amennyiben ügyvédi segítségre van szüksége, forduljon hozzám bizalommal! +36 30 596-9261.

Lapiföldek családi farm nyitott kapukkal várja látogatóit, kézműves termékekkel. Nyikos Dávid +36 20 401 8212.

PuhaPracli Kutya kozmetika Zánkán! Türelmes ápolás kicsiknek és nagyoknak, márciusi nyitással. Nálam a kutyusa jó kezekben van! Időpont: +36 30 863-8256.

A **Zánkai Színistúdió** vár minden felső tagozatos fiút és lányt a Faluházban! Írj a szinistudio.zanka@gmail.com-ra! Próbáld ki magad! Az első foglalkozás ingyenes.

Szabadidő, hétvége, ünnep, utazás? **Programturizmus!** Legyen elérhető portálunkon ajánlataival, mert hatékonyan növelheti vendégforgalmát. www.programturizmus.hu

Tenger-szem Panzió és Lovasudvar 8 szobával és összesen 23 férőhellyel, lovaglási lehetőséggel, finom reggelivel, úszótoval, borterasszal várja kedves vendégeit.

Évelők és egygyáriak, dísz- és haszonnövények, vetőmagok, a **Boróka kertészetben**, Pipacs utca 1. Nyitva H-P 9-12 és 14-17, szombaton 9-13 óráig.

Játékos logika tanfolyam az iskolában 3-5. osztályosoknak hétfőn 14 órától. Gondolkodásfejlesztés, IQ-teszt, furfangos feladatok. www.logIQa.hu

Szeretnénk támogatni a helyi vállalkozásokat, szolgáltatókat, termelőket, ugyanis a lapban ingyenes megjelenési lehetőséget biztosítunk 160 karakter erejéig azoknak, akik Zánkán szolgáltatóknak vagy termelőknek. Ebbe a 160 karakterbe kell beleférnie az elérhetőségnek és minden információnak. A hirdetéseket a Hírmondó e-mail címére várjuk: hirmondoszerk@gmail.com.

Kérdezz-felelek rovatunkban ezúttal nem egy képviselőt kérdeztünk, hanem a Faluház új dolgozóját, Turgonyi Rékát, akivel január óta találkozhatnak azok, akik a programokon járnak.

Réka feladata a programok lebonyolításának segítése, a ház rendben tartása. A beszélgetés során ott volt Bátor is, Réka kutyája.

Mit kell tudni rólad, mesélj magadról!

Budapesten születtem, 1982-ben, ott végeztem az egyetemet az ELTE szociális munkás szakán, emellett sportoktatói és ügyintézői végzettséget is szereztem. Éveken át külföldi vendégekkel dolgoztam a turizmusban, azt nagyon szerettem. Dolgoztam később Angliában, Franciaországban, Hollandiában, éltem Indiában és Tenerifén. Utóbbi helyen éltem meg először a közösség élményét, itt éreztem át ennek a fontosságát.

Hogyan kerültél Zánkára?

A szüleim 1983-ban vettek nyaralót a felső falurészben, azóta minden nyarat itt töltöttem. Barátságok, ismeretségek kötnek ide, két éve élek itt életvitelszerűen.

Zánkában azt szeretem a legjobban, hogy ott lehetek, ahol a legszebb emlékeimet szereztem. Egy nyugodt hely, ahol az embereknek arca-neve van, emberléptékű, nincs olyan zsiszegés, mint egy városban. Leírhatatlanul szép a táj, nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy itt lehetek, és hogy napközben is együtt lehetek a kutyámmal, Bátorral.

Mi a te részed a Faluházban?

A rendezvények lebonyolításának segítése, a ház rendben tartása. Ahogy mondtam is, fontos számomra a közösségteremtés, ehhez szeretnék a Faluházban is hozzájárulni. Bármiben szívesen részt veszek, amivel látom, hogy örömet okozhatok másoknak. Cseréljünk pozitív energiákat, tegyük jobbá az életünket! Vonjuk be az egyedülállókat, idősebbeket, csökkentsük az elmagányosodást.

Mózes Krisztián

Köszöntő Peti bácsi nyugdíjba vonulására

Kedves Peti bácsi!

Ma nem csak egy boltos búcsúzik, hanem egy egész negyvenéves korszak, amelyben te voltál a környék biztonsága, derűje és jókedve. Akihez bátran oda lehetett menni azzal is, hogy: „Peti bácsi, mi is az a gríz?” és te soha nem csak a választ adtad meg, hanem a mosolyt is hozzá. Köszönjük a türelmet, a jóságot, a mindennapi emberséget, amit a bolt pultján keresztül adtál nekünk évtizedeken át. Most pedig, a jól megérdemelt pihenés küszöbén, mi kívánunk neked sok nyugodt napot, vidámságot, és legalább annyi örömet, amennyit te adtál nekünk. Fogadd szeretettel ezt a kis verset – egy mosolyból, emlékből és hálából szőtt búcsút.

Peti a pláza ásza!

A bolt ajtaja csengőt csendít halkán,
mintha tudná: ma más kezdődik lassan.
Polcok közt jár még a régi emlék,
hol Peti bácsi minden vevőt ismert rég.
Ő volt, ki tudta: ki sót kér, ki cukrot,
ki csak beszélgetni tért be pár percre, úgy ott...
S mosolya mögött volt néha egy kis csíny,
„A tojás akciós... de csak holnap, te kis huncut, így!”
Volt, hogy a kassza makrancoskodott,
s ő egy sóhajjal helyrerázta ott.
Volt, hogy elfogyott minden, ami kellett volna,
de Peti bácsi mégis talált „egy utolsó csomagot” valahol
a raktár sarkában, csodára.
Most mégis zárul egy hosszú, szép fejezet,
a bolt marad, de ő már máshol keres perceket.
Nem polcokat rendez, nem árakat figyel,
hanem időt kap végre: nyugodtat, csendeset.
Még vár rá sok reggel, amikor ráér nevetni,
és nem kell rohanva zsebébe nyúlni a kulcsot keresni.
De mi tudjuk jól: bár nyugdíjba megy,
a szívünkben örökre Peti bácsi, a boltos él
– szeretetből, nesze, ezt tedd el még!
Köszönjük a kedvességet, türelmet, minden napot,
a ránk szánt perceket, a sok apró csodát, amit csak ő
adott.
Legyen a nyugdíjas években sok öröm, derű, pihenés –
és annyi szabadidő, amennyi egy boltban sosem volt
még!

Mészáros Eszter

ZÁNKAI HÍRMONDÓ

Turgonyi Réka

Szabó Péter

Forgalmirend-változás

Szentgrótiné Hajni

Ingtalanárverés

Az önkormányzat árverésre bocsátja belterületi 422/3 helyrajzi számú, 1344 m²-es, Delta telepi építési telkét.

Kikiáltási ár: bruttó 42.000.000 Ft

Érdeklődni lehet: dr. Oláh Kálmán polgármester (+3630 374-3049).

Részletes információk: www.zanka.hu

Árverés időpontja és helye: 2026. 03. 13. 8 óra, önkormányzati tárgyaló (Iskola u. 11.)

Álláshirdetés

Karbantartó-parkgondozó munkakör betöltésére
Feltételek: büntetlen előélet, erkölcsi bizonyítvány, magyar állampolgárság

Elvart végzettség/képesítés: befejezett 8. osztály vagy érettségi, egyéb szakmai végzettség, B kategóriás jogosítvány

Állással kapcsolatos egyéb lényeges információt nyújt: dr. Oláh Kálmán polgármester (+3630 374-3049) vagy Farkas-Nagy Anita (+3630 198-2797)

Jelentkezés határideje: 2026. 02. 23.

Impresszum. ZÁNKAI HÍRMONDÓ 159. szám. Kiadja: Zánka Község Önkormányzata • Főszerkesztő: Mózes Krisztián • Rovatvezetők: Bácsi Krisztina, Filepné Kovács Julianna, György Péter, dr. Oláh Kálmán, Pádár Andrea, Ringler-Szabó Irén, Simonné Mohos Éva, Széchenyiné Plesovszki Petra • E szám szerzői továbbá: Bartalos Zsófia, Paul Hughes, Kruczler Mónika, M. Csósza Mária, Mészáros Eszter, Steierlein Luca, T. Horváth Lajos • Olvasószerkesztő: Biró Barbara • Fotó: Bede Tamás, Bognár-Egyed Katalin, Boros-Szuper Szilvia, Demeterné Ambrus Annamária, Filepné Kovács Julianna, kalaposlány (Köztérkép), Mózes Krisztián, Széchenyi Krisztián, Széchenyiné Plesovszki Petra, www.zankapu.hu • Szerkesztőség címe: 8251 Zánka Rákóczi út 32. • Telefonszám: +36 30 48 24 013 • e-mail: hirmondoszerk@gmail.com • Készült: 600 példányban. • Nyomdai munkák: Extra Média Nyomda Kft., 8000 Székesfehérvár Fecskepart 4054/1 hrsz. • ISSN 2630-8274

Jeges party a befagyott Balatonon

